

Učebné osnovy – NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Názov predmetu	Náboženská výchova			
Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty			
Stupeň vzdelania	ISCED 1			
Dátum poslednej zmeny	28.08.2023			
UO vypracovala	Mgr. Katarína Cerovská			
Časová dotácia				
Ročník	prvý	druhý	tretí	štvrtý
Časový rozsah výučby / týž.	1	1	1	1
Časový rozsah výučby / roč.	33	33	33	33

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

VŠ predmetu náboženská výchova, 2015, s. 2

CIELE PREDMETU

VŠ predmetu náboženská výchova, 2015, s. 2

Ročníková téma:

1. ročník: CESTA LÁSKY

2. ročník: CESTA DOVERY

3. ročník: CESTA VIERY

4. ročník: POZNANIE NÁDEJE

Ročníkový cieľ:

1. ročník: Spoznávať lásku milujúceho Boha Otca k svetu a človeku. Vytvárať si pozitívny vzťah k Bohu, ľuďom a svetu. Osvojiť si vonkajšie prejavy lásky.

2. ročník: Rozvíjať schopnosť života v spoločenstve na základe vzájomnej dôvery. Budovať postoj dôvery k Bohu. Pestovať návyk postojov otvorenosti pre dôverný vzťah s Bohom a s človekom.

3. ročník: Spoznávať cestu viery v trojjediného Boha. Vnímať Božiu blízkosť prostredníctvom budovania osobného vzťahu k Ježišovi Kristovi. Vnímať sviatosť zmierenia a Eucharistie ako dar a posilu pre každodenný život. Rozvíjať postoj viery v trojjediného Boha prijatím pozvania k spoločnému životu v spoločenstve veriacich.

4. ročník: Spoznávať dôvody kresť. nádeje. Oceniť potrebu nádeje pre osobný život. Formovať postoj nádeje ako základný predpoklad zmysluplného života.

Obsahový a výkonový štandard

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 1. ročník					
Tematický okruh	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počty hodín	Prierezové témy
1. SOM NA SVETE Z LÁSKY	1. Ja	<ul style="list-style-type: none"> Meno a jedinečnosť Čo dokážem? (ruky, nohy, zrak, sluch, ...) Patrím do rodiny Svet v ktorom žijem 	Žiak vie <ul style="list-style-type: none"> uvedomovať si vlastnú jedinečnosť vyjadriť radosť zo života rozlišovať prejavy lásky na základe pozorovania sa správne prežehnať slovné vyjadriť poďakovanie (voči rodičom, učiteľom, kamarátom) formulovať spontánnu modlitbu poďakovania z konkrétneho príbehu vymenovať postavy, ktoré konajú dobro na príklade rozlíšiť dobro od zla odpovedať na otázku z príbehu vymenovať najmenej tri dobré a tri zlé činnosti, ktoré môže človek vykonať rukami, nohami, ústami, očami, ušami (opozitá) formulovať odprosenie citlivo vnímať krásu prírody, jej čaro a jedinečnosť, byť pozorný k svetu, ktorý Boh daroval človeku sa starať o prírodu (starat' sa o záhradku, nezahadzovať odpadky, hrabať lístie, atď.) 	9	OSR ENV VMR
	2. Moje dedičstvo				
	3. Čo dokážem				
	4. Svet, v ktorom žijem				
	5. Dar života				
	6. Môj rodom				
	7. Svet				
	8. Ochrana sveta				
	9. Vidieť srdcom				
2. RODINA – HNISKO LÁSKY	10. Prosba a vďaka	<ul style="list-style-type: none"> Komunikácia v rodine Modlitba v rodine – rozhovor rodiny s Bohom Modlitba Otče náš 	Žiak vie <ul style="list-style-type: none"> jednoduchým spôsobom vysvetliť potrebu komunikácie vymenovať aspoň tri vlastnosti rodiny s pomocou učiteľa reprodukovať modlitbu Otče náš definovať modlitbu ako rozhovor s Bohom písomne vyjadriť modlitbu vďaky (za rodičov, rodinu), modlitbu prosby 	4	OSR VMR
	11. Komunikácia v rodine				
	12. Modlitba za chlieb				
	13. Modlitba Otče náš				
3. D A R L	14. Premena kameného srdca	<ul style="list-style-type: none"> Legenda o kamenom srdci (sv. Mikuláš) 	Žiak vie	8	MDV VMR

	15. Zvestovanie	<ul style="list-style-type: none"> Zvestovanie. Návšteva Alžbety. Zmysel a hodnota daru. Narodenie Ježiša Krista. 	<ul style="list-style-type: none"> opísať dobrotu sv. Mikuláša intuitívne vnímať v legende symbol srdce ako obraz vnútornej skutočnosti človeka s pomocou učiteľa reprodukovat' biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša podľa obrázkov opísať udalosti Zvestovania reprodukovat' s pomocou učiteľa modlitbu Zdravas Mária opísať narodenie Ježiša ako dar Boha človeku nakresliť aspoň dva symboly Vianoc vyjadriť vonkajším postojom úctu k Bohu (poklona) prípraviť darček pre obdarovanie 		
	16. Pastieri, Mudrci				
	17. Ježiš – dar pre svet				
	18. Zem, v ktorej žil Ježiš				
	19. Povolanie učeníkov				
	20. Ježiš a deti				
	21. Svadba v Káne				
4. MOC ŽIVOTA A LÁSKY	22. Prebudenie zo spánku	<ul style="list-style-type: none"> Metafora spánku a prebudenia v rozprávke (uvádzanie do metaforického spôsobu vyjadrovania) Vzkriesenie Jairovej dcéry Veľká noc – smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša. Nedeľa – deň oslavy Ježišovo zmŕtvychvstania 	Žiak vie <ul style="list-style-type: none"> intuitívne vnímať metaforický spôsob vyjadrovania symbolickej reči opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry vnímať premeny v prírode v jarnom období a pokúsiť sa ich prepojiť so slávením veľkonočných sviatkov jednoduchým spôsobom vysvetliť veľkonočné sviatky ako slávnosť, v ktorej kresťania slávia Ježišovo víťazstvo života nad smrťou s pomocou učiteľa a obrazov vymenovať a vysvetliť veľkonočné symboly nakresliť veľkonočný symbol vyjadrujúci víťazstvo života nad smrťou jednoducho vysvetliť zmysel slávenia nedele ako dňa Ježišovo zmŕtvychvstania 	8	ENV
	23. Vzkriesenie Jairovej dcéry				
	24. Snehový zázrak				
	25. Pôst				
	26. Kríž znamenie smrti a života				
	27. Vzkriesenie a nový život				
	28. Za zatvorenými dverami				
	29. Nedeľa				
5. SPOLOČENSTVO LÁSKY	30. Kostol	<ul style="list-style-type: none"> Uzatvorenie zmluvy na Sinaji Desatoro ako pravidlá 	Žiak vie <ul style="list-style-type: none"> na základe prerozprávania učiteľa reprodukovat' udalosti zoslania Ducha Svätého vysvetliť jednoduchým spôsobom zmysel cirkvi ako Božej rodiny reprodukovat' modlitbu Sláva Otcu opísať víťazstvo dobra nad zlom v legende o sv. Jurajovi a pokúsiť sa ho prepojiť so svojim životom osvojovať si sociálne zručnosti potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi. 	4	OSR VMR
	31. Božia rodina				
	32. Duch Svätý				
	33. Juraj				
	Opakovanie učiva 1. ročníka				

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 2. ročník					
Tematický okruh	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počty hodín	Prierezové témy
1. BOH MI DÓVERUJE	1. Ďakujeme za prázdniny	<ul style="list-style-type: none"> Krása, účelnosť a veľkoleposť prírody Svet – prejav dôvery Boha voči človeku Obraz rajskej záhrady Výchova k úcte k životu a k zodpovednosti za životné prostredie 	Žiak vie <ul style="list-style-type: none"> porovnať človeka s ďalšími Božími dielami uviesť príklady odlišnosti človeka od ostatných živočíchov zdôrazniť jedinečnosť človeka a jeho zodpovednosť za svet vnímať stvorený svet ako prejav Božej lásky a starostlivosti prejaviť radosť a vďačnosť za Božie dielo stvorenia s pomocou učiteľa navrhnúť a realizovať triedny environprojekt (návrhy: triedenie odpadu, zber surovín, upratanie školského dvora, vytvoriť v triede živý kútik a pod.) reprodukovat' biblický príbeh o rajskej záhrade a prostredníctvom symbolickej reči o rajskej záhrade spoznať šťastie človeka spočívajúce v blízkosti Boha a v konaní dobra na príkladoch rozlíšiť dobro od zla na modelovej situácii vnímať krivdu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím 	4	OSR ENV
	2. Človek ako Boží obraz				
	3. V záhrade života				
	4. Boh nám zveril zem a my ju chránime				
2. DÓVERUJEM BOHU	5. Vidieť srdcom	<ul style="list-style-type: none"> Abrahám (povolanie Abraháma, odpoveď na Božiu výzvu) Modlitba (cvičenie ticha, modlitba ako posväcovania života) Boh a jeho meno Oslavujem Boha Sviatočný deň s TV a bez TV 	Žiak vie <ul style="list-style-type: none"> na konkrétnom príklade opísať hlavné znaky a prejavy ľudskej dôvery reprodukovat' biblický príbeh o Abrahámovi a jednoduchým spôsobom ho prepojiť so svojim životom vnímať potrebu človeka niekomu veriť 	6	OSR MDV VMR
	6. Abrahám				
	7. Môžem ťa oslovit' Bože?				
	8. Posvätený deň				
	9. Nedeľa				

	10. Ako sa ľudom stratila nedeľa		<ul style="list-style-type: none"> • vnímať Božiu lásku prostredníctvom sveta okolo nás • na príklade rozhovoru opísať potrebu medziľudského dialógu a potrebu modlitby • stíšiť sa a načúvať • vnímať Boha ako toho, ktorému môže veriť a o všetkom mu povedať • jednoduchým spôsobom formulovať modlitbu vlastnými slovami • vysvetliť potrebu pravidelnosti v modlitbe, význam používania mena v živote človeka • s úctou volať spolužiakov po mene • vysvetliť význam používania Božieho mena ako vyjadrenia Božej blízkosti • prejaviť úctu k Božiemu menu a k predmetom pripomínajúcim Boha (kríže pri ceste, sochy sv.) • pozorovať životný rytmus striedania práce a odpočinku • jednoduchým spôsobom opísať nedeľu ako Boží dar pre človeka • objaviť zmysel slávenia nedele a zapojiť sa do jej slávenia 		
3. DÔVERA V RODINE	11. Svetlo a tma	<ul style="list-style-type: none"> • Božie pozvanie do ľudskej rodiny /4. BP/ - Legenda o Lucii 	Žiak vie	7	OSR
	12. V advente očakávame príchod svetla	<ul style="list-style-type: none"> • pozvanie do Božej rodiny /krst/ 	<ul style="list-style-type: none"> • opísať rodinu ako miesto istoty, lásky a dôvery 		VMR
	13. Lucia priniesla do rodiny svetlo	<ul style="list-style-type: none"> • človek ako neopakovateľné Božie dielo 5. BP/ 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoducho nakresliť symboly krstu 		
	14. Žijem v rodine	<ul style="list-style-type: none"> • rodina ako spoločenstvo, 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť jednotlivé krstné symboly 		
	15. Príbeh o jednej rodine – Jakub a Ezau	<ul style="list-style-type: none"> • úlohy a roly v rodine 	<ul style="list-style-type: none"> • opísať význam krstného mena 		
	16. Môj krst	<ul style="list-style-type: none"> • Jakub a Ezau – narušenie vzájomnej dôvery 	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovať príbeh o Jakubovi a Ezauovi 		
	17. Cirkev – Božia rodina		<ul style="list-style-type: none"> • pomocou biblického príbehu opísať dôsledky narušenia dôvery • prejaviť úctu k rodičom a k iným ľuďom • formulovať modlitbu za rodičov • konkrétnymi skutkami slúžiť rodine 		

4. DÔVERUJEME SI NAVZÁJOM	18. Dobre počúvať	<ul style="list-style-type: none"> • Schopnosť hovoriť ako Boží dar (výchova k citlivosti voči vyslovenému slovu) • Čisté srdce • Osobný majetok • Boháč a Lazár 	Žiak vie <ul style="list-style-type: none"> • na modelovej situácii zdôvodniť význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov • prepojiť posolstvo biblického príbehu O boháčovi a Lazárovi so svojím životom • na modelovej situácii vyjadriť potrebu čistého srdca • uviesť príklady osobného a spoločného majetku • navrhnúť rôzne spôsoby ochrany majetku • v skupine realizovať jednoduchý triedny projekt pomoci iným 	5	OSR
	19. Správne slovo				
	20. Dobre sa pozerat'				
	21. Moje svetlo pre iného				
	22. Moje ruky pre druhého – Boháč a Lazár				
5. DESATORO – POZVANIE K SLOBODE A DÔVERE	23. Dať slovo	<ul style="list-style-type: none"> • Uzatvorenie zmluvy na Sinaji • Desatoro ako pravidlá 	Žiak vie <ul style="list-style-type: none"> • reprodukovať príbeh o Mojžišovi • chronologicky usporiadať podľa obrazov dej príbehu • určiť kľúčový moment a pointu príbehu • opísať udalosť uzatvorenia zmluvy Boha s ľuďmi na základe porozumenia biblického textu • reprodukovať Desatoro s pomocou učiteľa • sumarizovať a aplikovať nadobudnuté poznatky učiva ročníka na konkrétnych modelových situáciách • vnímať hlas svedomia a načúvať mu • hodnotiť jednoduchým spôsobom svoje konanie v súlade so svedomím 	7	OSR OZO
	24. Zmluva na Sinaji				
	25. Pravidlá				
	26. Desatoro				
	27. Múdrost'				
	28. Pravda				
	29. Dobro				

6. POZVANIE NA HOSTINU – OBNOVENIE DÔVERY	30. Odchod z domu otca	<ul style="list-style-type: none"> • Milosrdný otec/márnotratný syn • Umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi a s Bohom • Hostina lásky - sviatosť zmierenia 	Žiak vie <ul style="list-style-type: none"> • intuitívne vnímať obrazný spôsob vyjadrovania symbolickej reči • otvoriť sa pre dobrého Boha • reprodukovať biblický príbeh O milosrdnom otcovi • jednoduchým spôsobom vysvetliť súvis medzi správaním sa márnokratného syna a vlastným rozhodovaním sa • aktualizovať posolstvo biblického príbehu na svoj osobný život • reprodukovať ľútosť márnokratného syna na základe porozumenia príbehu • objaviť rozmer ľútosťi a odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov • vyjadriť radosť z odpustenia • vyjadriť verbálne aj neverbálne ospravedlnenie sa, priznanie si chyby • formulovať následky konania zla na život človeka • formulovať vlastnými slovami ľútosť 	4	OSR
	31. Návrat do domu otca				
	32. Hostina				
	33. Opakovanie				

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 3. ročník					
Tematický okruh	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počty hodín	Prierezové témy
Veriť Bohu	Čo znamená veriť?	Viera v Boha. Biblické obrazy Boha. Podobenstvo o horčičnom zrnku. Krst ako sviatosť.	Žiak vie vysvetliť, čo znamená veriť Bohu. Rozumie symbolickému významu reči. Vie opísať obsah krstných sľubov. Otvára sa pre formovanie osobného života viery.	7	OSR
	Čo je to viera?				
	Aký je Boh?				
	Veľká sila ukrytá v malom				
Ježiš uzdravuje	Uzdravenie slepého	Ježišove uzdravenia. Rozvoj mravného citenia.	Žiak vie reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého a ochrnutého človeka. Spoznáva vlastnú schopnosť počuť, konať, vidieť to, čo je v živote podstatné. Je disponovaný na rozvoj mravného úsudku.	7	OSR VMR
	Uzdravenie hluchonemého				
	Mať zdravé ruky				
	Uzdravenie ochrnutého				
	Projekt o chudobe				
Ježiš nám odpúšťa	Ježiš je hosťom u Zacheja	Vina a hriech. Ježiš je v dome hriešnika – Zacheja. Ježiš odovzdáva moc odpúšťať. Sviatosť zmierenia – sv. spoveď.	Žiak vie jednoduchým spôsobom vysvetliť možné reakcie človeka na vinu. Dokáže reprodukovať evanjeliový príbeh o hostine v dome Zacheja. Osvojuje si priebeh sviatosti zmierenia a vníma jej prijatie ako Boží dar. Vie pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné citenie.	6	OSR
	Mal by si sa zmeniť				
	Na ceste zmierenia				
	Ježiš mi odpúšťa				

Ježiš nás oslobodzuje	Židovská Pascha	Hriech a jeho dôsledky. Veľká noc – Pascha. Desatoro. Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie.	Žiak vie vysvetliť pojem hriech. Reprodukuje Desatoro a jednoducho vie vysvetliť jeho časti. Dokáže sa stotožniť s etickými princípmi Desatora, vzťahujúcimi sa na konkrétne situácie v jeho živote.	7	ENV MDV
	Pravidlá pre život na slobode				
	Smrť a nový život				
	Kresťanská Veľká noc - obeta				
Ježiš nás pozyva na hostinu	Chlieb ako dar	Nasýtenie. Posledná večera. Svätá omša ako hostina.	Žiak chápe súvislosť medzi Poslednou večerou a sv. omšou. Rozoznáva chlieb od Eucharistie. Dokáže oceniť potrebu slávenia pre život človeka. Rozvíja schopnosť života v spoločenstve. Uvedomuje si svoj duchovný rast.	6	OSR
	Ježiš nasycuje Dať seba				
	Obeta ako dar				
	Svätá omša Cesta viery				

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 4. ročník					
Tematický okruh	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počty hodín	Prierezové témy
Cesta nádeje	Mať nádej	Nádej v Boha. Originalita Priateľstvo Noemov koráb	Žiak vie vysvetliť, identifikovať prvky, ktoré robia človeka jedinečným, vysvetliť hodnotu priateľstva, prerozprávať biblický príbeh o Noemovej arche, opísať Božiu blízkosť cez biblické postavy Noema, Abraháma a Mojžiša.	7	OSR VMR
	Som jedinečný				
	Cesta k druhým				
	Noe dôveruje Bohu				
Biblia – slovo o nádeji	Biblia – kniha nádeje	Sväté písmo Geografia Palestíny Kristus je Mesiáš Vianočný príbeh Boha	Žiak vie rozlíšiť medzi Starým a Novým zákonom, identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv, interpretovať jednoduchým spôsobom biblické texty prorociev Micheáša a Izaiáša – ako posolstvo nádeje, interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa, vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve, uviesť tri Ježišove zázraky.	7	OSR
	Zem Biblie				
	Očakávanie Mesiáša				
	Uzdravenie ochrnutého				
	Príchod Mesiáša				
Nádej presahujúca smrť	Najväčšie obmedzenie človeka	Utrpenie a bolesť ako tajomstvo patriace k životu. Sviatosti – pomoc človeku. Zmŕtvychvstanie	Žiak vie opísať rôzne podoby utrpenia a bolesti, reprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára, vysvetliť vlastnými slovami pojmy vykúpenie a spása, charakterizovať jednoducho kresťanskú vieru vo vzkriesenie a jej dôležitosť, vysvetliť pojem súcitiť.	6	OSR
	Život musí po smrti pokračovať				
	Bože, kde si?				
	Sviatosť pomazania chorých				

Svedectvo nádeje	Veže v našom meste	Kresťanské vierovyznania Iné náboženstvá Pápežstvo a katolícke kňazstvo	Žiak vie vyjadriť dôležitosť úcty k iným cirkvám a náboženstvám, vnímať odlišnosť chrámov podľa vierovyznaní, porovnať základné odlišnosti katolíckych kostolov podľa doby, v ktorej vznikli, vymenovať kresťanské cirkvi na Slovensku, pomenovať na základe života svätých dva spôsoby, ako byť svedkom nádeje,	7	ENV MUV
	Kresťan – nositeľ Krista				
	Kresťania – nádej pre svet				
	Sv. Ján Pavol II. – svedok nádeje				
Prameň nádeje	Modlitba – život v Božej prítomnosti	Modlitba, ticho, vnútorné ticho, meditácia Desiatky ruženca	Žiak dokáže zdôvodniť jednoduchým spôsobom potrebu modlitby, vysvetliť význam ticha (stíšenia sa) pre stretnutie s Bohom v modlitbe, zdôvodniť potrebu spoločnej modlitby doma s rodinou, s kamarátmi a veriacimi v kostole, sformulovať osobnú modlitbu.	6	OSR MDV
	Cirkev – prameň nádeje				
	Modlitba ruženca				
	Zjavenie vo Fatime				